

Емилио Салгари
Дяволският остров

В Южна Америка, на няколко мили от брега на Френска Гвиана, се намира един остров, прочул се в последните няколко години със заточения в него капитан Драйфус. Този, когото великият писател Емил Зола защити пламенно, докато най-после успя да издействува освобождаването на невинния човек.

Островът, или по-право островчето, бе наречен Дяволския. Това е мястото, където Франция изпращаше политическите си престъпници заедно с всички убийци и злосторници. И всеки, който стъпеше там, оставяше всяка надежда за избавление.

Няма по-печални скали от тези на Дяволския остров. Страшно е първото впечатление на осъдените, когато разберат, че са стоварени именно на него. Дори и най-закоравелите престъпници не могат да сдържат сълзите си.

Това парче земя е дълго една миля и широко около четиристотин метра. Цялото е покрито с голи скали, няма никаква зеленина, която да погали окото. Тук-там се забелязва някое старо дърво със сухи клони и листа, изгорени от неумолимото слънце, което къпе това място сякаш с истински огнен дъжд. И едва ли би могло да се нарече с друго име това островче. Така мислят не само осъдените, но и техните пазачи. Жилищата са жалки колиби, които отдалеч приличат на разрушени казарми. Цялата, гледка прави тъжно впечатление и стиска сърцето до болка. Земята е суха, неплодородна. Само тук-там с цената на големи усилия хората се успели да облагородят някое кътче. Тези места се дават за обработване на осъдените. Но колко усилия, колко пот изтича, докато дочакат прибирането на морковите и зелето.

По тази причина разкаялите се престъпници, на които управата определя по стотина квадратни метра земя за разработване, предпочитат да минат с храната, която им дава правителството, отколкото да трошат мотиките си в твърдата камениста почва. Тя едва ли може да подобри кой знае колко обедите и вечерите им.

Първата грижа на осъдените престъпници тук е да си построят колиба, която да ги пази от слънчевите лъчи, палещи нетърпимо по пладне, пък и заради не по-малко опасните по тези тропически места лунни лъчи, често пъти ослепяващи тези, които спят на открито през нощта. Заварените заточеници обикновено помагат на новопристигналите при строежа на жилищата им, които са едноетажни, дълги двадесетина крачки и покрити със слама, обикновено само с по един прозорец. Покъщницата е проста – една груба маса и един-два камъка вместо столове. Управата на острова дава на всеки осъден по едно походно легло, одеяло и

сламена възглавница. Храната е оскъдна: 75 грама лошокачествен хляб, парче биволско месо или сланина, малко фасул или ориз, малко олио и по шест сантитра долнопробна ракия, наречена тафия.

Прясно месо се получава в изключително редки случаи. Продуктите са стари и често развалени.

Тези несгоди са породили между изгнаниците някакво чувство на задружност. Ако някой от тях дочака добра реколта от зеленчуковата си градина или пък е хванал риба или морска птица, всичко се дели поравно. Онези, които имат пари, купуват от управата свещи, захар, кафе, сирене, тютюн, макар и на скъпи цени.

Само в неделя ден се раздава и по малко вино за обяд. Ето при какви условия на живот трябва да прекарват дните си заточениците и осъдените престъпници. Затова тяхна непрестанна мисъл е бягството, въпреки опасностите, с които е свързано то.

Правени са много смели опити за бягство. Спомням си случая, когато единадесет осъдени престъпници, надарени с необикновена смелост, успяха да се качат на платноходката, която докарва продукти за острова. Когато по-голямата част от екипажа бе слязла на брега, за да прекара нощта при пазачите и да изпразни някоя и друга бутилка вино, заточениците, възползували се от тъмнината, отишли на платноходката, заловили заспалите на поста си моряци, вързали ги, пуснали платната и поели към морето. За нещастие скоро между тях избухнала кавга, която завършила с ножове. След три дни малката платноходка бе настигната от една френска канонерка, пратена по следите им. Докараха останалите живи, оковани във вериги, на Дяволския остров и ги осъдиха на още пет години заточение.

Друг път седем души – предимно алжирци, като разбрали, че на моторната лодка на коменданта има само един моряк, решили да напуснат острова. И в една бурна нощ изненадали пазача, вързали го и го оставили на острова. Между тях имало бивш огняр, който запалил мотора и насочил лодката към Английска Гвиана, която обикновено дава гостоприемство на бегълците от Дяволския остров. Но сметките им излезли криви. След седем часа възгледите се свършили. А на борда нямало нито гребла, нито платна. Появила се буря, която ги захвърлила към устието на Марони, а там се намира затворът Сен Лоренцо. Избягали в горите, откъдето смятали да преминат на холандска територия. Но тук се загубили и се лутали цяла седмица. Доста по-късно намериха скелетите им, оглозгани от белите мравки. Нещастниците бяха загинали от глад.

Но понякога опитите за бягство успяват въпреки силната охрана.

Известно е бягството на братята Пинард двама нещастници, чиято невинност бе призната по-късно. Тези бретонски рибари живееха щастливо край те, къпани от водите на Маника. Бяха известни с своето трудолюбие и се ползуваха с добро име всред останалите рибари.

Един ден намерили трупа на богаташ, убит с единадесет удара от нож. Кой знае защо се усъмнили, че убийството на богаташа е извършено от двамата братя – Хари и Жан Пинард. Въпреки протестите, плача и сълзите на нещастниците и на старата им майка, братята били осъдени на двайсет години и пратени на заточение в Гвиана.

Ставаше дума за съдебна грешка. Но присъдата си беше присъда. Качиха осъдените на кораб и ги откараха на Дяволския остров. Невинните братя Пинард не се примириха обаче тъй лесно със съдбата си. Непрестанно мислеха как да избягат, за да видят старата си майка, която скърбеше за тях. Но това не беше лесна работа. Трудностите бяха големи, въпреки че не се бояха от нищо – дори от смъртта. Така мина първата година, без да се удаде благоприятен случай за бягство.

Един ден се помина човек от стражата. В същото това време боледушаваше от треска гробарят на затвора. Накараха Хари да изкопае гроба и да положи тялото на умрелия в ковчега.

Бретонецът започна работа, но като видя ковчега, в главата му се роди интересна идея. Ковчегът беше направен от дебели дъбови дъски, тъй като покойникът бе едър и висок човек.

– Каква отлична лодка би станала от този ковчег! – помисли си Хари. – Ще побере и брат ми. Трябват само чифт гребла, които лесно ще набавим.

След като изкопа гроба, Хари положи мъртвеца в ковчега и го погребва. Но през нощта изрови гроба и измъкна ковчега. След това отиде при брат си и му каза:

– Жан, най-после ще можем да опитаме късмета си и да напуснем този остров. Готов ли си да ме последваш? Ковчегът може отлично да ни послужи за лодка. Ще намерим и весла.

– Готов съм на всичко – отвърна Жан. – Искам да видя мама, а после трябва да докажем невинността си. Какво да сторя?

– Ще отидеш тайно до управата да вземеш чифт гребла и малко смола. След това ще ме намериш под връх Галифет.

Жан имаше пълно доверие на брат си, който беше с няколко години по-възрастен от него. Той познаваше неговата смелост и не поиска обяснения. Отдавна беше мръкнало, когато тръгна към управата и

незабелязан от стражата, можа да се промъкне и да вземе това, което му заръча Хари. Към полунощ се отправи към връх Галифет, където го очакваше Хари с ковчега.

– Имаш ли куража да плуваш в морето с газии погребална лодка? – запита той.

– Ние сме рибарски синове – отвърна Жан. – Готов съм на всичко, само да се отървем от този ад.

– Помогни ми да я засмолим, за да не влиза вода в нея.

– Дали ще стигнем брега с такова несигурно плавало?

– И двамата сме опитни плувци – отговори Хари. – Може пък да имаме щастие. Нима моряците не са изложени на рискове?

– А акулите? Помислил ли си за тях? Ти знаеш колко много има в околността.

– Ще се защитаваме с греблата – отвърна Хари студено. – После дали ще умрем тук, или в устата на акулите, е едно и също, братко.

Прикрити от високата скала, братята бързо засмолиха ковчега. Щом се убедиха, че всичко е готово, взеха запасите от храна и пуснаха лодката във водата.

Тази нощ морето беше спокойно. Иначе те трудно биха стигнали далеч с това несигурно плавателно средство, което мъчно можеше да удържи на силните удари на вълните.

Отначало използваха за прикритие подсъдните скали и се пазеха да не бъдат забелязани от наблюдателните постове на брега. После, като стигнаха южния връх на острова, навлязоха решително в морето и се насочиха към Френска Гвиана, която отстоеше на около 140 мили.

Едва се бяха отдалечили на 5 – 6 километра от брега, когато кръвта на Жан се смрази. Той бе забелязал как повърхността на водата започва да ври.

– Хари – каза той угрижено, – акулите ни следват.

– Забеляза ли ги? – запита обезпокоен брат му.

– Зад нас са, следват ни.

– Много ли са?

– Не знам.

Хари спря да гребе и се изправи предпазливо на крака, за да не обърне лодката.

Веднага разбра, че Жан не се лъжеше. На 15 – 20 крачки зад тях от време на време се показваха остриетата, които се потапяха веднага във водата.

– Да, това са акули – потвърди той.

– Това е най-голямата беда. Ако се нахвърлят, ще строшат лодката. Тогава с нас е свършено.

– Какво да правим?

– Ще трябва да седнем, за да бъде уравновесена лодката. Щом се покаже първата акула, ще я посрещнем с греблата. Тежко ни, ако не успеем да ги сплашим и пропъдим.

След това предложение братята седнаха в лодката и продължиха пътя си. Освен акулите имаше и друга опасност: лодките от острова можеха всеки момент да тръгнат по следите им, да ги заловят и върнат обратно. Като че точно сега акулите нямаха агресивни намерения. Може би бяха намерили достатъчно храна във водите на острова, тъй богати на риба. Сигурни в плячката си, те следваха спокойно лодката. По-късно сигурно щяха да вкусят месото на нещастните бретонци. Поне така изглеждаше по настойчивостта, с която плуваха след лодката.

Жан и Хари продължаваха да гребат неуморно по посока на юг. Когато първите слънчеви лъчи огряха морето, братята си отдъхнаха радостно. На линията на хоризонта само се очертаваха контурите на Дяволския остров.

– Слава богу! – каза Жан. – Докато стражата разбере за нашето бягство, ще минат няколко часа. В това време ние ще успеем да изминам още няколко мили.

– Така е – каза Хари силно угрижен. – И все пак опасността е неизбежна. Я погледни водата. Колко чудовища ни следват!

Когато Жан се обърна назад, лицето му преbledня, очите му се окръглиха от ужас и той целият се разтрепера.

Виждаха се четири огромни акули. Бяха отворили въоръжените си с три реда триъгълни зъби остри муцуни. Малките им очи с небесносин отблясък се втренчваха в двамата бретонци.

– Братко, бъди готов за нападение, само внимавай да не обърнем лодката – нареди Хари.

Една по-едра акула, вероятно по-гладна от другите, се нахвърли върху лодката, като се готвеше да нанесе удар и с опашката си.

Хари я забеляза навреме. Дигнал греблото, той успя да ѝ нанесе страшен удар по муцуната. Острото гребло се впи в месото и ѝ причини тежка рана.

Чудовището, което не очакваше такъв удар, издаде дълбока въздишка, прилична на ехо, и се потопи във водата. На повърхността се очерта голям кървав кръг.

– Върви в болницата, ако има такава за акули – извика Жан. – Сега

чий ред е?

След малко друга акула, мислейки се за по-късметлиика от първата, се нахвърли върху лодката. Жан я посрещна със същата любезност и я накара да се върне още по-бързо назад.

– Дали има още, братко? – запита младият мъж.

– Ще видиш, че ще се върнат за отмъщение – рече Хари. – Готов ли си за нови гости?

– Греблото е здраво, ще издържи – отговори Жан. Известно време другите акули се задоволяваха само да следват лодката. Но като че дойде време и те да опитат късмета си – да обърнат лодката с удари на опашките и да хапнат от вкусното бретонско месо.

Тогава дойде непосилната страшна борба. Двамата братя удряха бясно наляво и надясно, като викаха колкото им глас държи, за да сплашат морските чудовища. А те, макар и ранени, продължаваха да нападат упорито. Бяха убедени, че крайната победа е тяхна. Не искаха тъй лесно да изпуснат вкусната плячка.

Още малко и братята щяха да се намерят във водата, а след това – в страшните зъби на чудовищата. Загубил надежда, че ще спечелят битката, Хари обърна глава встрани. Очите му запламтяха, погледът му се оживи. Забелязал бе, че към тях се насочва малък кораб.

– Братко! – извика той. – Идва помощ! Кураж! Удрий здраво!

Увлечени в битката с акулите, те не бяха забелязали идващия кораб.

Капитанът ги забеляза отдалеч и разбра критичното положение, в което се намираха двамата. Той насочи кораба към лодката. Отначало помисли, че това са корабокрушенци. Корабът се приближи до лодката и братята забелязаха как моряците спуснаха голяма лодка и бързо загребаха към тях.

– Помощ! – извика Жан, който бе капнал от битката си с акулите.

– Кураж, кураж! – отвърна глас от кораба. – Идваме на помощ!

За миг голямата лодка, карана от шест човека, въоръжени с карабини и дълги копия, се появи на няколко крачки от озверелите акули. Чува се чести гърмежи. Водата наоколо почервения и акулите напуснаха полесражението. Моряците прибраха братята в лодката и ги отведоха на кораба.

Капитанът ги посрещна любезно. Беше английски кораб, който неведнъж бе спасявал живота на нещастни корабокрушенци или нападнати от акули хора. Спасени по чудо, Жан и Хари бяха откарани в Ямайка, откъдето писаха на нещастната си майка.

А истинският убиец бе открит, заловен и четири месеца по-късно обезглавен на публично място.

Безкрайна беше радостта на старата майка, която прегръщаше синовете си. Сълзите мокреха старческите бузи, а треперещите ръце галеха косите на двамата щастливци, които също плачеха от радост. Сцената бе тъй трогателна, че никой от присъстващите не можа да сдържи сълзите си.

Правителството на Франция изкупи сторената съдебна грешка, като отпусна голяма парична помощ на семейство Пинард.

Мъките и преживените ужаси бяха забравени за няколко месеца. Братята заживяха предишния си живот, пълен с труд, и отново бяха сочени за пример на цялото село.

КРАЙ

Emilio Salgari

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 24 юни 2007
Книжното тяло предостави Венцислав Пейчев.

Публикация:

ЕМИЛИО САЛГАРИ

РАЗКАЗИ, второ издание

Превод Ев. Фурнаджиев, Ж. Маринов, Т. Чилев

Поредица романи и повести – Издателска къща „Лакрима“ София, 1991

Редактор – В. Антонова

Худ. оформление – П. Мутафчиев

Худ. редактор – М. Узунов

с/о Jusautor, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3102>]